

PRILOG 1.

REAKCIJA NA DOPUNSKO PISMO NAMJERE MMF-U

Dana 24.06.2014. godine Savez samostalnih sindikata BiH je od strane Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH zaprimio Dopunsko pismo najmere od 13.06.2014. godine, koje je Vlada Federacije BiH, zajedno sa Vijećem ministara BiH i Vladom Republike Srpske, uputila direktoru Međunarodnog monetarnog fonda, te Prijedlog odluke o prihvatanju dodatnog zaduženja Federacije BiH po IV Stand by aranžamanu sa Međunarodnim monetarnim fondom.

Analizirajući Dopunsko pismo najmere, a posebno tačke 7., 14., 15. i 17., Savez samostalnih sindikata BiH je mišljenja da je nerealno obavezivanje Vlade Federacije BiH da će do kraja jula 2014. godine Parlament FBiH usvojiti zakone poput Zakona o porezu na dobit, Zakona o privrednim društvima, te do kraja decembra 2014. godine Zakon o radu, a sve u cilju dobijanja nove tranše kredita MMF-a. Naime, u tački 7. Dopunskog pisma Vlada FBiH navodi da je uz pomoć MMF-a izrađen novi Zakon o porezu na dobit koji ima za cilj proširenje poreske osnovice i da se njegovo usvajanje očekuje krajem jula 2014. godine. Pomenuti Zakon je razmatran od strane Saveza samostalnih sindikata BiH, te je zauzet stav da postoje odredbe koje Sindikat nikako ne može da prihvati jer bitno štete radničkim pravima, prvenstveno odredbe koje predviđaju davanje poreskih olakšica poslodavcu za zapošljavanje radnika na duže trajanje sedmičnog radnog vremena od zakonom utvrđenog, što na indirektan način stimulise rad nacрно. Napominjemo da, ukoliko bi se usvojio ovaj zakon bez uvažavanja primjedbi i sugestija Saveza samostalnih sindikata BiH, došlo bi do nesagledivih posljedica, jer se pojedinim odredbama nastoje dodatno obespraviti radnici, te „na mala vrata“ uvesti štetnija rješenja koja bi kasnije bila osnov za izmjenu nekih rješenja i u Zakonu o radu FBiH.

Nadalje, u tački 14. Dopunskog pisma namjere Vlada FBiH navodi da se u smislu unapređenja poslovnog okruženja očekuje pomak do kraja juna 2014. godine, kada Parlament Federacije BiH, između ostalog, treba da usvoji i novi Zakon o privrednim društvima FBiH. Međutim, Savez samostalnih sindikata BiH je, analizirajući tekst Nacrta zakona o privrednim društvima, zauzeo stav da nije uočeno da je došlo do radikalnih promjena, te smatra da se neće postići poboljšanje poslovanja niti će se postići napredak u oblasti registracija firmi, a samim tim neće moći doći do otvaranja novih radnih mjesta. Zabrinutost, kada je ovo Dopunsko pismo namjere u pitanju, postoji u dijelu da li su mišljenje i prijedlozi Sindikata, kao socijalnog partnera, uvršteni u novi Zakon o privrednim društvima ili su samo ignorisani. Usvajanjem ovog zakona bez uvažavanja primjedbi i sugestija Saveza samostalnih sindikata BiH, kreirala bi se iluzija da Vlada FBiH čini napore za poboljšavanje poslovnog okruženja, a stvarnost je da to nastoji postići uskraćivanjem stečenih prava različitim kategorijama stanovništva.

Posebno ukazujemo na tačku 15. Dopunskog pisma namjere, koja se odnosi na obećanje Vlade FBiH da će pokušati postići konsenzus sa socijalnim partnerima u vezi novog Zakona o radu, koji bi navodno bio povoljniji za otvaranje novih radnih mjesta, te da će u narednim mjesecima, uz pomoć osoblja Svjetske banke i MMF-a, pokušati poboljšati Nacrt zakona o radu koji će onda biti osnova za razgovore sa socijalnim partnerima. Kako navodi Vlada u Dopunskom pismu namjere, jedan od minimalnih zahtjeva koji će biti ugrađeni u ovaj nacrt bit će da svi kolektivni ugovori budu vremenski ograničeni, a da se granski kolektivni ugovori primjenjuju

samo na ona preduzeća i radnike koji žele da budu dio ugovora. Imajući u vidu da se Vlada FBiH u pomenutom pismu namjere obavezala prema MMF-u da će Zakon o radu biti usvojen do kraja decembra 2014. godine, stiče se dojam da gore pomenuti minimalni elementi iz Nacrta zakona o radu, koji će biti dostavljeni u javnu raspravu, ustvari neće biti predmet stvarne rasprave sa socijalnim partnerima, prije svega sa Sindikatom, jer Vlada FBiH jasno kroz ovo pismo pokazuje da su njene stvarne namjere dobijanje kreditnih sredstava od MMF-a i Svjetske banke bez obzira na cijenu i činjenicu da bi takav novi Zakon o radu značio ukidanje postojećih kolektivnih ugovora, a što bi dovelo do katastrofalnih i nesagledivih posljedica po prava radnika. Imajući u vidu stav Glavnog odbora Saveza samostalnih sindikata BiH da se stečena prava radnika ne smiju umanjivati, kao i obećanja Vlade FBiH u vezi sa Zakonom o radu, Savez samostalnih sindikata BiH ponovo naglašava da će poduzeti sve vidove sindikalne borbe kako bi zaštitila stečena prava radnika.

Na kraju, iz tačke 17. Dopunskog pisma namjere može se zaključiti da Vlada FBiH kao svog glavnog konsultanta u daljem ekonomskom razvoju i izmjenama programa politike ekonomskog razvoja vidi MMF i Svjetsku banku, što je veoma zabrinjavajuće i ukazuje da država praktično nema kapaciteta ni planova za ekonomski razvoj, već da će MMF i Svjetska banka kreirati sva rješenja u toj oblasti u skladu sa politikom MMF-a, koji je, prije svega, monetarna institucija i čiji je jedini cilj da vrati ogromna posuđena sredstva, a ne da se brine o interesima i standardu života građana Bosne i Hercegovine.